

Neuvoston päätelmät, annettu 19 päivänä marraskuuta 2010, Nuoret liikkeellä -aloitteesta – nuorten haasteita koskeva yhdenmukainen lähestymistapa

(2010/C 326/05)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

OTTAA HUOMIOON:

1. Eurooppa 2020 -strategian, jossa asetetaan kunnianhimoiset älykkään, kestävä ja osallistavan kasvun tavoitteet tulevalle vuosikymmenelle, korostetaan erityisesti koulutuksen tason, työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantamiseen tähtäviä toimia ja määritellään koulutusta koskeva EU:n yleistavoite ⁽¹⁾ sekä työllisyyttä ⁽²⁾, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ⁽³⁾ sekä tutkimusta ja innovointia ⁽⁴⁾ koskevat yleis-tavoitteet;
2. Eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista (ET 2020) annetut neuvoston päätelmät ⁽⁵⁾, joihin tämä yhteistyö edelleen perustuu ja jotka täydentävät Eurooppa 2020 -strategiaa korostamalla koulutuksen ratkaisevaa osuutta pyrittäessä vastaamaan Euroopan moniin sosioekonomisiin, demografisiin, ympäristöön liittyviin ja teknologisiin haasteisiin ja joissa asetetaan kestävä taloudelliseen hyvinvointiin ja työllistävyyteen sekä kaikkien kansalaisten henkilökohtaisten, sosiaalisten ja ammatillisten mahdollisuuksien toteuttamiseen tähtäävät neljä strategista tavoitetta ⁽⁶⁾;
3. Nuorisoalan eurooppalaisen yhteistyön uudistetuista puitteista 27. marraskuuta 2009 annetun neuvoston päätöslauselman ⁽⁷⁾, jossa todetaan, että nuorten naisten ja miesten yhteiskunnallisen ja ammatillisen integroitumisen edistäminen on tärkeä keino pyrittäessä saavuttamaan Euroopan kasvu- ja työllisyysstrategian tavoitteet samalla, kun edistetään henkilökohtaisten odotusten toteutumista, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja aktiivista kansalaisuutta. On erittäin tärkeää, että kaikilla nuorilla naisilla ja miehillä olisi mahdollisuus hyödyntää koko potentiaaliaan. Päätöslauselmassa muistutetaan nuorisoalalla toteutettavista erityisaloitteista eli

erityisesti nuoriin kohdistetuista politiikoista ja toimista sel-laisilla aloilla kuin epävirallinen oppiminen, osallistuminen, vapaaehtoistoiminta, nuorisotyö, liikkuvuus ja tiedotus, sosi-aalinen osallisuus, kulttuuri ja terveys. Olisi myös lisättävä valtavirtaistamisaloitteita, ts. aloitteita, jotka mahdollistavat nuorisopolitiikan ja muiden asiaan liittyvien politiikan alojen välisen monialaisen lähestymistavan;

4. Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin olisi pantava täytäntöön uudistuksia, joilla pyritään älykkääseen ja osallistavaan kasvuun eli osaamiseen ja innovointiin perustuvaan kasvuun, joka mahdollistaa mahdollisimman suuren osallistumisen. Uudistuksilla olisi pyrittävä parantamaan koulutuksen laatua, vahvistamaan tutkimusta sekä edistämään innovoinnin ja osaamisen siirtämistä koko EU:ssa. Uudistuksilla olisi kannustettava yrittäjyyttä ja luovien ideoiden kehittämistä innovatiivisiksi tuotteiksi, palveluiksi ja prosesseiksi, jotka voivat lisätä kasvua, laadukkaita ja kestäviä työpaikkoja, alueellista, taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja vastattava tehokkaammin eurooppalai-siin ja maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin;

PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE:

komission tiedonannon Nuoret liikkeellä: Aloite nuorten poten-tiaalinen vapauttamiseksi tavoitteena älykäs, kestävä ja osallistava kasvu Euroopan unionissa ⁽⁸⁾, jossa nuoret sijoitetaan EU:n pui-teohjelman keskiöön;

ODOTTAA SAMALLA:

aloitteeseen sisältyvien ehdotusten tarkastelua; aloite käsittää uu-det avaintoimet ja olemassa olevien toimintojen vahvistamisen sekä jäsenvaltioissa että Euroopassa pyrkimyksenä auttaa nuoria selviytymään kohtaamistaan monista sosioekonomisista haas-teista ja menestymään osaamisyhteiskunnassa;

TOTEAA SEURAAVAA:

1. Euroopan vauraus lepää suurelta osin nuorten harteilla, mutta kovin monilla nuorilla on edelleen suuria vaikeuksia toteuttaa mahdollisuuksiaan ja osallistua yhteiskuntaan: liian monet keskeyttävät koulun ilman tutkintoa tai riittäviä tai-toja, eivät kykene hankkimaan työpaikkaa ja ovat sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa, mikä aiheuttaa puolestaan suuria kus-tannuksia henkilökohtaisella tasolla ja koko yhteiskunnalle. Tämän tilanteen korjaaminen edellyttää, että koulutus-, nuori-so-, työllisyys- ja sosiaalialalla omaksutaan yhtenäisempi,

⁽¹⁾ Tavoitteena on toisaalta koulunkäynnin keskeyttämisen vähentäminen alle 10 prosenttiin ja toisaalta se, että vähintään 40 prosentilla 30–34-vuotiaista olisi korkea-asteen tai vastaava koulutus.

⁽²⁾ Tavoitteena on nostaa 20–64-vuotiaiden naisten ja miesten työllisyyssaste 75 prosenttiin muun muassa lisäämällä nuorten, vanhempien työntekijöiden ja matalan osaamistason työntekijöiden osallistumista sekä integroimalla paremmin lailliset maahanmuuttajat.

⁽³⁾ Tavoitteena on poistaa köyhyys ja sosiaalisen syrjäytymisen riski vähintään 20 miljoonalta ihmiseltä.

⁽⁴⁾ Tavoitteena on parantaa tutkimus- ja kehitystoiminnan edellytyksiä pyrkien erityisesti nostamaan alan julkisten ja yksityisten investointien yhteenlaskettu osuus 3 prosenttiin BKT:sta.

⁽⁵⁾ EUVL C 119, 28.5.2009.

⁽⁶⁾ Tavoite 1: tehdään elinikäisestä oppimisesta ja liikkuvuudesta todellisuutta; Tavoite 2: parannetaan koulutuksen laatua ja tehokkuutta; Tavoite 3: edistetään tasapuolisuutta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja aktiivista kansalaisuutta; Tavoite 4: edistetään luovuutta, innovointia ja yrittäjyyttä kaikilla koulutusasteilla.

⁽⁷⁾ EUVL C 311, 19.12.2009.

⁽⁸⁾ Asiak. 13726/10.

monialainen lähestymistapa nykyisten vahvuuksien pohjalta uusien tehokkaiden toimenpiteiden kehittämiseksi.

2. Kansallisten elinikäisen oppimisen strategioiden ja välineiden täytäntöönpano auttaa olennaisesti nuoria ja myös aikuisia hankkimaan, ylläpitämään ja kehittämään tietoja, taitoja ja pätevyyskykyä koko työuransa ajan, mutta sen toteuttaminen asettaa vielä haasteita monille jäsenvaltioille. Erityisesti tarvitaan joustavampia oppimisväyliä, joiden ansiosta eri elämäntilanteissa olevat miehet ja naiset voivat siirtyä koulutusjärjestelmästä toiseen sekä virallisen ja epävirallisen ja arkioppimisen ympäristöstä toiseen, ja joilla kyetään houkuttelemaan myös epätyypillisiä opiskelijoita.
3. Vaikka korkea pätevyystasoa ⁽¹⁾ edellyttävien työpaikkojen määrä lisääntyy tulevaisuudessa, EU:lla on tällä hetkellä prosentuaalisesti vähemmän korkea-asteen tai vastaavan koulutuksen ⁽²⁾ suorittaneita kuin sen kilpailijoilla, ja myös tutkijoiden osuus on pienempi. Euroopan innovointikapasiteetin kannalta tarvitaan lisäksi osaamiskumppanuuksia ja koulutuksen, tutkimuksen ja liike-elämän välisiä tiiviimpiä yhteyksiä osaamiskolmion edistämiseksi. Näin voidaan myös varmistaa, että vähän ammattitaitoa vaativien alojen työntekijät pystyvät sopeutumaan paremmin työmarkkinoiden muuttuviin vaatimuksiin.
4. Oppimiseen liittyvä liikkuvuus voi henkilökohtaisten ja sosioekonomisten tavoitteiden saavuttamisen ohella edistää työllistävyyttä ja ammattitaidon, pedagogisten taitojen, kielitaidon sekä henkilöiden- ja kulttuurienvälisten taitojen hankintaa tai kehittymistä. Se voi myös osaltaan parantaa oppilaitosten tasoa ja niiden välistä yhteistyötä. Vaikka EU:n ohjelmilla ja toimintapolitiittisilla välineillä on edistetty huomattavasti tämän alan kehitystä, läheskään kaikkia oppimiseen liittyvää liikkuvuuden mahdollisuuksia ei ole vielä hyödynnetty, ja tämä liikkuvuuden muoto on edelleen aivan liian usein poikkeus. Viralliseen oppimiseen kuuluvia oppimisliikkuvuuden mahdollisuuksia olisi aktiivisesti edistettävä sellaisten ryhmien kohdalla kuin nuoret aikuisoppijat, opettajat, kouluttajat ja muu opetushenkilöstö. Nuorilla aikuisilla olisi voitava olla tällaisia mahdollisuuksia myös epävirallisen tai arkioppimisen ympäristöissä. Olisi lisäksi tutkittava uusia innovatiivisia oppimiseen liittyvää liikkuvuuden, myös virtuaaliliikkuvuuden muotoja, ja liikkuvuuden mahdollisuutta olisi laajennettava kiinnittäen erityistä huomiota muuta heikommissa asemassa oleviin ryhmiin ja sukupuoleen.

ON NÄIN OLLEN YHTÄ MIELTÄ SIITÄ, ETTÄ:

1. Euroopan komission ja jäsenvaltioiden olisi Nuoret liikkeellä -aloitteen päämäärien saavuttamiseksi tehtävä yhteistyötä Eu-

⁽¹⁾ Korkea pätevyystasoa edellyttävien työpaikkojen määrä kasvaa (Cedefopin arvion mukaan) 29 prosentista vuonna 2010 noin 35 prosenttiin vuonna 2020.

⁽²⁾ EU:ssa korkea-asteen tai vastaavan koulutuksen hankkineiden osuus oli 32,3 prosenttia vuonna 2009 (Eurostat).

rooppa 2020 -strategian yleisissä puitteissa sekä varmistettava toimien johdonmukaisuus erityisesti eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisiin puitteisiin (ET 2020) liittyvien järjestelyjen, Euroopan työllisyysstrategian ja nuorisotalouden eurooppalaisen yhteistyön uudistettujen puitteiden kanssa. Kaikki toimet ja seuranta- ja raportointimenettelyt olisi toteutettava näissä puitteissa ja niiden yleisten periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti. Toimet on koordinoitava tarkasti kaikilla tasoilla yhteistyössä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, myös jäsenvaltion vuoropuhelun puitteissa.

2. Eurooppa 2020 -strategian yhdenmetyt suuntaviivat ⁽³⁾ muodostavat kehyksen koordinoituille politiikkatoimille, joista useimmat kuuluvat jäsenvaltioiden vastuualueeseen. Neuvoston (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu) olisi asianmukaisesti toteutetun seurannan, vertaisoppimisen ja Eurooppa-neuvostolle esitettävän selvityksen valmistelun myötä omaksettava keskeinen rooli Nuoret liikkeelle -aloitteen ja laajemmän Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanossa, myös EU:n koulutusta koskevan yleistavoitteen saavuttamiseen liittyvän tehtävän osalta.
3. Lisätoimet ovat tarpeen, jotta nuoria voidaan auttaa vastaamaan niihin moniin sosioekonomisiin haasteisiin, joita he kohtaavat. Taloudellisesti tiukkoina aikoina näissä toimissa olisi kuitenkin keskityttävä tehostamaan ja järkevöittämään poliittisia tavoitteita ja investointeja linkittämällä ne läheisemmin Eurooppa 2020 -strategian päämääriin ja strategisen ET2020-kehyksen painopisteisiin.
4. On selvää, että EU:n nykyisistä ohjelmista esimerkiksi elinikäisen oppimisen ohjelma, Erasmus Mundus ja nuorisotoimintaohjelma voivat edistää huomattavasti tämän aloitteen samoin kuin Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista yleensä, vaikka niiden soveltamisala onkin Nuoret liikkeellä -aloitteen soveltamisalaa laajempi. Seuraavaa ohjelmakupolvea suunniteltaessa olisikin pidettävä mielessä sekä ohjelmien laaja soveltamisala että niiden anti aloitteen kannalta.
5. Liikkuvuuden lisäämistä olisi aktiivisesti edistettävä, mukaan lukien liikkuvuus kolmansien maiden ja ehdokasmaiden kanssa, käyttäen oikeita ohjelmia ja mekanismeja. Oppimisliikkuvuudella olisi myös oltava laadullinen ulottuvuus, ja sen tulisi perustua kehittyneeseen koulutuslaitosten väliseen yhteistyöhön. Liikkuvuuden laadun ja monimuotoisuuden lisäämiseksi olisi tutkittava muiden olemassa olevien yhteistyömuotojen tarjoamia mahdollisuuksia. Liikkuvuutta ei silti saa

⁽³⁾ Ehdotus neuvoston päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista: Eurooppa 2020 -strategian yhdenmetyt suuntaviivojen II osa.

pitää itsetarkoituksena vaan keinona tehostaa taitojen ja pätevyysien hankkimista, tavata ihmisiä ja vastata sosiaalisiin haasteisiin.

ON LISÄKSI YHTÄ MIELTÄ SIITÄ, ETTÄ:

Edellä mainittujen haasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan toimenpiteitä, joilla edistetään – toissijaisuusperiaatetta täysin noudattaen – sekä jäsenvaltioissa että Euroopan tasolla laajempien tavoitteiden ja Eurooppa 2020 -strategian yleistavoitteiden ja strategiaan liittyvien lippulaiva-hankkeiden saavuttamista.

Nuoret liikkeellä -lippulaiva-aloitteen puitteissa olisi harkittava seuraavia toimintalinjoja:

Erityisesti koulutusalan osalta:

- Edistetään yhdenmennyksen elinikäisen oppimisen strategioiden täysimääräistä täytäntöönpanoa;
- Varmistetaan niiden keskeisten taitojen hankkiminen, joita jokainen, erityisesti heikommista lähtökohdista tuleva yksilö tarvitsee menestyäkseen osaamisyhteiskunnassa;
- Lisätään osallistumista korkea-asteen tai vastaavaan koulutukseen;
- Lisätään koulutuksen laatua ja houkuttelevuutta kaikilla tasoilla, erityisesti korkea-asteen koulutuksessa ja ammattikoulutuksessa;
- Tuodaan esille oppimisliikkuvuudesta saatavaa hyötyä tietojen, taitojen ja kokemusten lisääntymisen kannalta.

Erityisesti nuorisotalan osalta:

- Edistetään nuorisopolitiikkajen ja muiden asiaan liittyvien politiikanalojen välistä monialaista lähestymistapaa;
- Lisätään kaikkien nuorten liikkuvuuden laatua ja määrää, erityisesti heikommista lähtökohdista olevien nuorten, epävirallisen ja arkioppimisen ympäristöissä;
- Tuodaan esille epävirallisen ja arkioppimisen tuloksia ja parannetaan niiden tunnustamista, jotta nuorilla aikuisilla olisi paremmat mahdollisuudet päästä virallisen koulutuksen piiriin ja työmarkkinoille;

— Kannustetaan nuoria osallistumaan demokratian toteuttamiseen.

Erityisesti työllisyysalan osalta:

- Koulutus-, nuoriso- ja työllisyyspolitiikkajen olisi katettava hyvin koordinoitulla tavalla ne vaiheet, jotka nuorten ihmisten on koettava siirtyessään koulutuksesta työelämään. Työllisyyspolitiikkajen olisi osaltaan vähennettävä nuorisotyöttömyyttä ja parannettava nuorten työllistymisnäkömiä keskeisenä osana kohti 75 prosentin työllisyystavoitetta, joka esitetään työllisyyttä ja kasvua koskevassa Eurooppa 2020 -strategiasa.

PYYTÄÄ NÄIN OLLEN JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA OMAN TOIMIVALTANSA PUITTEISSA:

panemaan täysimääräisesti täytäntöön nykyiset toimet ja kehittämään Eurooppa 2020 -strategian puitteissa Nuoret liikkeellä -aloitteen laajojen tavoitteiden sekä koulutusta koskevan EU:n yleistavoitteen saavuttamiseen tähtääviä poliittisia aloitteita.

Näin ollen jäsenvaltioiden ja komission olisi:

1. varmistettava kaikkien asiaankuuluvien politiikan alojen – erityisesti koulutus-, nuoriso-, sosiaali-, työllisyys-, tutkimus- ja innovaatioalan – välinen tiivis yhteistyö mahdollisten yhteisten tavoitteiden tarkastelemiseksi;
2. varmistettava, että koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto sekä muut asiaankuuluvat neuvoston kokoonpanot toteuttavat oman osuutensa Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanossa, eritoten raporttoimalla säännöllisesti Eurooppa-neuvostolle edistymisestä kohti EU:n yleistavoitteita;
3. rationalisoitava ja varmistettava EU:n ohjelmien ja budjettien täysimääräinen ja tehokas käyttö, tarvittaessa myös linkittämällä ne kansallisiin ja alueellisiin resursseihin ja harkitsemalla Euroopan rakenne- ja koheesiorahastojen ja Euroopan investointipankin käyttöä;
4. pyrittävä maksimoimaan muiden ja mahdollisesti uusien rahoituslähteiden mahdollisuuksia oppimis- ja työllistymisliikkuvuuden edistämiseksi;
5. pohtimaan näiden päätelmien vaikutuksia seuraavan sukupolven EU-ohjelmien ja seuraavan EU:n rahoituskehyksen kannalta.